

Il donatore straniero e i viaggiatori internazionali **Dhuruesi i huaj dhe udhetuesit nderkombetare**

Udhezues ne dhurimin e gjakut

Per sa i perket semundjeve infektive qe kane te bejne me transfuzionin, per zgjedhjen e dhuruesve te huaj e per udhetuesit nderkombetare, rregulla te reja te krahines, qe bejne pjese ne nje pyetesor per rivelacione periodike e qe lejojne nje kontroll te vlefshem persa i perket trasmetimit te tyre.

Eshte hartuar nje liste gjeografike e vendeve te botes mbi shperndarjen e semundjeve me te rendesishme tropikale e parazitare.

Malaria

Prane cdo strukture te Dhenies e Qendrave te grumbullimit te gjakut duhet te jete harta e zonave malarike bashke me listen e vendeve ku ndodhen keto zona.

Etiologjia

Protosoi te llojit Plasmedium

Bartesi

Femra e mickonjes te llojit Anofele

Menyra e ngjitjes

Pickimi nga mickonja e infektuar

Koha e inkubacionit

Nga disa dite deri ne vite

Shenjat

Te ndryshueshme dhe ne pergjithesi ethe, dhimbje koke, dhimbje muskujsh ne pergjithesi te ngjashme me influencen, anemi, ikter.

Prognoza

Edhe vdekjeprurese, rendesia e semundjes eshte e lidhur me tipin e plasmodios, me rasistencen ndaj ilaceve kunder malarjes, me shpejtesine e diagnostikimit te saj, me trajtimin dhe kushtet e pacientit.

Zonat

Amerika Qendrore e Jugore, Afrika tropikale dhe ekuatoriale, Lindje e Mesme, Azia e Jugut dhe e Lindjes, brigjet e detit Mesdhe.

Masat paraprake per dhuruesin

- Nderprerje per 6 muaj qe nga data e ardhjes nga zonat endemike per udhetuesit qe nuk kane pasur ethe e qe nuk kane zbatuar masat parandaluese.
- Nderprerje per 3 vjet per udhetuesit qe i jane nenshtruar masave parandaluese.
- Jane te perjashtuar per 3 vjet personat qe vijne nga zonat endemike.

Ethet e verdha

Etiologjia

Flavivirus

Bartesi

Mickonja aedes aegypti

Menyra e ngjitjes

Nepermjet ciklit te xhungles qe ndodh ne mickonjat(habitati specifik i te cilave eshte xhungla) e ne disa primate.

Kur njeriu pickohet, nga mickonja te tilla te infektuara,mund te shkaktoje nje cikel qytetes nese, duke u spostuar ne zona qytetare, pickohet nga mickonja te llojit shtepiak.

Koha e inkubacionit

3 – 6 dite

Shenjat

Ethe me temperature te larte, te dridhura, fytyre e skuqur, dhimbje koke, te perziera, te vjellura, dhimbje kockash e muskujsh, rraskapitje e madhe.

Me vone cfaqen leukopenia dhe hemorragji.

Ikteri vjen duke u shtuar.

Semundja mund te zhvillohet me shenja te albuminurise dhe ne raste me te renda me anuri.

Zonat

Endemike ne Afriken Qendrore dhe ne Ameriken e Jugut.

Prognoza

Vdekshmeria e ulet, 10%.

Masa paraprake per dhuruesin

Vaksinimi dhe nderprerja per 6 muaj.

Ne semundjet si me poshte:

Tifoja ekzantematike

Tifoja e mijve

Ethet e Lases

Trakoma dhe semundja Lyme

Masat paraprake per dhuruesin:

Ndreprrerje per 6 muaj nga dita e sherimit.

Ne semundjet si me poshte:

Tripanozomiaze

Leishmanioze

Ethet Q

Babazioze

Filerioze

Masat paraprake per dhuruesin

Papershtatshmeri e perhershme

Encefalit japonez

Skistosomiaze ose Bilarcioze

Masat paraprake per dhuruesin

Ndreprrerja per 2 vjet nga dita e sherimit.

Dengue

Masat paraprake per dhuruesin

Ndreprrerja per 6 muaj ne rast semundje e ripranimi me ane te nje vizite te vecante.

Ethet e Eboles (virusi i familjes filoviradae)

Masat paraprake per dhuruesin

Ndreprrerje per 6 muaj ne rast semundje e ripranimi me ane te nje vizite te vecante.